

Hannu Pyykkönen

ALOITE

28.5.2013

Suomen ortodoksiselle kirkolliskokoukselle

ALOITE MAALLIKKOJEN KIRKOLLISKOKOUSEDUSTEJIEN VAALIN UUDISTAMISESTA

Suomen ortodoksisen kirkolliskokouksen maallikkoedustajien vaalista on säädetty ortodoksista kirkkoa koskevissa säädöksissä. Maallikkojen vaali poikkeaa toteuttamistavallaan täysin papiston suorittamasta vastaavasta vaalista. Maallikot valitsevat valitsijamiehet, jotka sitten valitsevat kirkolliskokousedustajat kiintiöiden mukaisesti. Papisto valitsee edustajansa suoralla henkilövaalilla.

Maallikkojen vaalissa on edeltävinä vuosina ollut monenlaisia vaikeuksia. Jossain vaiheessa valitsijamiehenä saattoi olla jopa varsinainen ehdokas ja uusimpana ongelmana on ollut käytäntö, jonka mukaan edustajia ei saa "markkinoida" eli esitellä tarkemmin enää valitsijamiesten kokouksessa. Näin valittavat edustajat jäävät alueen muille seurakunnille liian usein ja helposti tuntemattomiksi ja valintaperusteet epäselviksi.

Samoin ongelmallisena on koettu valintatapa siltäkin osin, että alkuaan yleensä melko pienellä äänestysprosentilla seurakuntavaaleilla valittu seurakunnanvaltuusto oman kirkkoherran voimakkaassa ohjauksessa valitsee oman seurakuntansa kirkolliskokousehdokkaat ja sama toimitelmin valitsee samalla myös ne valitsijamiehet, jotka menevät valitsemaan seurakunnan valitsemista ehdokkaista kirkolliskokousedustajia. Usein tällainen käytäntö johtaa omituisiin vinoutumiin ja varsin epädemokraattiselta vaikuttaviin ratkaisuihin, jotka eivät enää ole nykypäivää demokraattisessa yhteiskunnassamme. Käytäntö eri seurakunnissa tosin poikkeaa valtavasti: kun toisessa seurakunnassa ehdokkaiksi valitaan jo elämänsä ehtoolla olevia aikaisempia aktiiveja kirkolliseen jäähdyttelytehtävään, toisaalla panostetaan ehdokkaan kirkollisen tiedon ja säädösten osaamiseen ja kirkollisen elämän aktiivisuuteen ja toimintaan kirkolliskokouksessa. Samoin kun toisaalla tehdään vahvaa yhteistyötä seurakunnan toimielinten ja valitun edustajan kanssa, toisaalla edustaja on täysin yksin omassa seurakunnassaan eikä voi/saa osallistua sen toimielinten kokouksiin. Tällaiset asiat tulisi yhdenmukaistaa ja saattaa nykyaikaisen demokratian vaatimalle tasolle.

Tällainen käytäntö ei luo parasta mahdollista kuvaa Suomen ortodoksisen kirkon korkeimman päättävän elimen toiminnasta ja vaikutusvallasta. Siksi kirkolliskokouksen tulisi ennen seuraavia kirkolliskokousedustajien vaalia pyrkiä saamaan muutokset tarvittaviin ortodoksista kirkkoa koskeviin säädöksiin.

Esitys:

Kirkolliskokous ryhtyy pikaisiin toimiin kirkolliskokousedustajien maallikkojäsenten vaalin yhdenmukaistamiseksi samanlaiseksi papiston vaalin kanssa eli suoraksi henkilövaaliksi, joihin liitetään myös ennakoäänestysmahdollisuus. Tavoitteena on, että vaalitapaa muutetaan tarvittaessa myös papiston vaalin osalta, jos siihen katsotaan olevan tarvetta, mutta ainakin maallikkoedustajien vaalin osalta ennen seuraavaa kirkolliskokousedustajien vaalia. Kummassakin vaalissa tulee vakavasti harkita mahdollisuutta postitse äänestämiseen ja myöhemmin myös äänestykseen Internetin kautta omilla pankkitunnuksilla henkilöllisyys todeten.

Pyhän Ignatin, Rostovin piispan muistopäivänä, 28.5.2013

Hannu Pyykkönen

kirkolliskokousedustaja